

Jaarverslag 2018

Stichting Vrienden van Makeni

Inhoudsopgave

		bladzijde
	Inleiding	2
1.	Oprichting, doelstelling en missie	3
2.	Makeni	
3.	Projecten en resultaten	4
	A. Projecten gerelateerd aan onderwijs	4
	B Weeshuis en overige projecten	6
	C. Uitwisseling	7
	D. Bewustwording	7
	E. Faciliteren	8
	F. Beleidsvorming Vrienden van Makeni	8
4.	Bestuur en netwerk	8
5.	Informatievoorziening en fondsenwerving	9
6.	Risicobeheersing	9
7.	Toekomstbeeld	9

Inleiding

Met veel genoegen presenteren wij u het Jaarverslag 2018 van de stichting Vrienden van Makeni.

In dit jaarverslag beschrijven we de projecten en de activiteiten die wij voor Makeni hebben ondersteund of uitgevoerd.

Het jaar 2018 is het jaar waarin de transitie plaats vindt. De Vrienden van Makeni hebben dit jaar meer afstand genomen van het proces dat plaats vindt op het centrum.

We hebben bewust gekozen voor geen sturing vanuit Nederland, passend bij een Makeni dat commerciëler moest gaan werken..

Wij wensen u veel leesplezier.

Namens het bestuur van de stichting Vrienden van Makeni.

Truus Veldkamp
Voorzitter

1 Oprichting, doelstelling en missie

De stichting Vrienden van Makeni bestaat officieel sinds 24 februari 2006. Hierna spreken we over de Vrienden als we (het bestuur van) de stichting bedoelen.

De Vrienden hebben tot doel de mensen in Zambia in het algemeen en de mensen van Makeni Ecumenical Centre (Makeni) in het bijzonder te ondersteunen bij het verbeteren van de kwaliteit van hun bestaan. Als Vrienden proberen we dit te doen met advies, het inzetten van deskundigen en financiële bijdragen. Daarom zetten we ons in om middelen (giften, donaties, materialen) en deskundigheid (vrijwilligers) te verwerven. Dit doen we zo veel als mogelijk samen met anderen die Makeni een warm hart toedragen, zoals

kerkgenootschappen in Nederland en Vlaanderen, scholen, bedrijven en individuele personen (oud-vrijwilligers, familie, bekenden).

Makeni is voor ons niet alleen een hulp ontvangende organisatie. We willen een win-win situatie creëren, zodat wij, alle mensen die bij Makeni betrokken zijn en de medewerkers van Makeni zelf, over en weer van elkaar kunnen leren en elkaar kunnen verrijken.

We zijn bezig afscheid te nemen van onze behoefte “goed te doen” en wachten nu af wat Makeni van ons wil. Ons uitgangspunt zal zijn de verzelfstandiging van Makeni passend in hun huidige behoefte van Zambia.
Wij voeren de discussie over wat NGO- of commerciële taken zijn en wat behoort tot onze doelen. Deze commerciële taken maken dat zij financieel zelfstandig kunnen zijn.

2 Makeni Ecumenical Centre (verder genoemd Makeni.)

De oorsprong

Makeni Ecumenical Centre is een kleine evangelische gemeenschap in de wijk Makeni, 8 km van het centrum van Lusaka, Zambia, dat een bestaan tracht te bieden aan de mensen die aan haar verbonden zijn. Dit centrum is in 1971 opgericht door de Nederlander Pierre Dil († 2005) priester van de Anglicaanse kerk in Lusaka. Aanleiding hiervoor was het verzoek van de toenmalige president Kaunda om een “back to the land” programma op te zetten en zich bezig te houden met voeding. Father Dil heeft samen met zijn vrouw Wenda en de lokale bevolking het centrum opgezet. Kinderen en volwassenen kregen de mogelijkheid onderwijs te volgen. Moeders en hun ondervoede kinderen konden er verblijven en voedingsadviezen krijgen. Door de oprichting, door Father Dil, van de Food and Nutrition Company in de jaren '70 kon de arme bevolking van goedkoop, eiwitrijk voedsel worden voorzien.

Het centrum begin 2018

Makeni was uitgegroeid tot een multifunctioneel ontwikkelingscentrum, waar nu ongeveer 38 mensen werken. Dagelijks bezoeken ongeveer 200 kinderen de kleuter- basis- en middelbare school. Vanuit dit onderwijs is praktijk onderwijs opgezet voor leerlingen vanaf grade 9, agrarisch onderwijs en computerlessen en sportlessen .
Agrarisch onderwijs worden nu gegeven in het kader van praktijkonderwijs.-

De 20 kinderen die wonen in het St Nicolaas weeshuis hebben naast een dagverblijf, een overdekte speelruimte en een keuken. Het weeshuis wordt geleid door 5 aunties. Home Based Care is voor ongeveer 30 kinderen beschikbaar.

Naar goed Zambiaans gebruik hebben verschillende kerken een plaats op het centrum. Makeni heeft een eigen onderhoudsdienst.

Dorpen

Chisamba, Mwomboshi en Kalwelwe zijn nog niet zelfstandig, dit had dit jaar moeten gaan gebeuren. Alle dorpen hebben intussen wel gouvernementsscholen. De wens van

Mwomboshi is om een kliniek te hebben, de financiën zijn op papier rond. Het is gelukt om het huis voort de verpleegkundige te bouwen. Verdere bouw laat nog op zich wachten.

3 Projecten en resultaten

De Vrienden kennen zes aandachtsgebieden waar jaarlijks aan gewerkt wordt.

- A. Projecten gerelateerd aan onderwijs
- B. Weeshuis
- C. Uitwisseling
- D. Bewustwording
- E. Beleidsvorming Vrienden van Makeni.

Per aandachtsgebied beschrijven we de activiteiten en wat het resultaat daarvan is geweest.

A. Projecten gerelateerd aan onderwijs

Elk jaar benoemen de Vrienden in overleg met Makeni een beperkt aantal projecten waarvoor financiering gezocht wordt. Dit waren dit jaar:
studiekosten van de weeskinderen medefinanciering nieuw hoofd van de school

A1. Kwaliteit onderwijs

Waarom : Het leerlingen-aantal van de school liep terug in 2015 van 340 tot 308, In 2018 is dit verder gedaald naar ongeveer 200 leerlingen. waaronder 19 kinderen uit het weeshuis. In de loop van het jaar wisselt dit aantal, doordat ouders het schoolgeld niet kunnen betalen. Ook examengeld is soms moeilijk op te brengen voor veel ouders. De Vrienden betalen in samenwerking met de Vlijtige Liesjes het schoolgeld voor de kinderen uit het weeshuis. Makeni heeft gekozen voor cognitief en praktijkonderwijs. Ze wil zich onderscheiden ook in sportonderwijs.

De motivatie van de leerkrachten is een constant zorgpunt. De aansturing was een chronisch probleem. Het nieuwe schoolhoofd werd aangesteld. Hij heeft als taak het niveau van het onderwijs te bewaken en het personeel te motiveren. Het niveau is een constant punt van zorg, gezien de concurrentie in de directe omgeving. Computeronderwijs wordt aan leerlingen en individuele volwassenen gegeven.

Omdat het schoolgeld zo hoog is, is in Nederland een discussie ontstaan of de school nog wel haalbaar is voor de oorspronkelijke doelgroep.

Resultaat : Alle materiële voorwaarden zijn er om op goed niveau les te geven . Boeken en computers waren beperkt beschikbaar maar zijn dit jaar aangevuld.

Bijdrage : Wij hebben bijgedragen aan het salaris van het schoolhoofd.

Leerpunt : Het blijkt moeilijk te zijn om de leerkrachten gemotiveerd te houden. Onze invloed op dit hele proces is minimaal, ongeacht welk aanbod wij doen.

A2. Schoolfonds/studie fonds

- Waarom : Er is een schoolfonds ingesteld om de verdere leermogelijkheden van kinderen die het onderwijs op Makeni hebben doorlopen te bevorderen. Daarnaast betaalt het schoolfonds het onderwijs voor alle weeshuiskinderen op het centrum.
Home Based Care wordt financieel ondersteund door De Pearl foundation.
(kerkelijke groep uit Harderwijk)
- Resultaat : In 2018 hebben 2 jongens en 2 meisjes gebruik gemaakt van onze financiering van hun vervolgstudie. De 2 jongens studeerden dit jaar verder.
- Bijdrage : Totaal is 185,- euro +verrekening lening betaald aan studiegeld voor kinderen verblijvend in het weeshuis en voor vervolgstudies van de oudere kinderen.
(januari 2019 3.500,- euro overgemaakt)
- Leerpunt : Het is gebleken dat Makeni het schoolgeld heeft verhoogd en extra kosten opgevoerd. Doordat we ons hielden aan gemaakte afspraken over informatie over studieresultaten en aantal kinderen. Vanwege het uitblijven daarvan konden we geen geld over maken.
- Zorgpunt : Het vinden van een vervolgstudieplaats is niet eenvoudig. Voorwaarden die wij belangrijk vinden voor het toekennen van studiegeld zijn besproken. De keuze om kinderen door te laten studeren ligt bij Makeni. Wij hebben er onvoldoende zicht op om te zien hoe men tot een studiekeuze komt.
Zorgpunt voor ons is dat veel geld voor vervolgstudie gaat naar een relatief klein aantal kinderen, die meerdere jaren studeren.
Doordat Vlijtig Liesjes (Belgische groep) nu rechtstreeks school en studiegeld betaalt aan Makeni, is het onduidelijk of er dubbel betaald wordt voor kinderen.

A3. School en dorp Mwomboshi.

- Waarom : Mwomboshi moet zelfstandig worden en Makeni is bezig de grondrechten vast te leggen. Een traag proces.
De school in Mwomboshi ligt geïsoleerd en heeft 180 leerlingen. De school is nu een gouvernementsschool
Er ontbreken medische voorzieningen. Er ligt nog steeds het plan een kliniek te bouwen, dit is ook dit jaar niet gelukt. Wel staat er een huis voor de verpleegkundige. Men hoopt hierin een kleine kliniek te kunnen starten. Leerpunt: Wij hebben ons gehouden aan de gemaakte afspraken over de pompen en kliniek (over eigen bijdrage bewoners en tijdsschema) Wij hebben ons aanbod om dit project mee te financieren voor alsnog in getrokken, in afwachting van verdere ontwikkelingen.

A4 Chisamba en Kalwelwe

- Waarom : Verzelfstandigen van Chisamba en Kalwelwe is moeizaam gebleken omdat de grondrechten vastgelegd moeten worden en er veel illegale bewoners blijken te zijn.

Resultaat : Behalve hun wensen, ligt er geen uitgewerkt plan t.a.v. eigen verantwoordelijkheid en bijdrage. De overheid heeft Makeni ter compensatie land aangeboden voor de illegale bewoners.

Bijdrage : geen

Leerpunt : Het kost veel tijd om de dorpen af te stoten. Wij hebben daar geen bemoeienissen mee.

A5 ICT project.

Waarom : De computers maken deel uit van het onderwijs op Makeni Centre voor kinderen vanaf grade 7. Het is noodzakelijk dat alle leerlingen les krijgen van de computerleerkracht. Dit gebeurt nu alleen voor de oudste leerlingen. Alle kinderen betalen hier apart voor.

Resultaat : Er zijn geen gegevens hierover. Het blijft een zorgpunt, gezien de motivatie van van de leerkrachten en de powercuts. Makeni zou onderscheidend kunnen zijn in ICT onderwijs, maar gezien het aantal uren en kwaliteit is dat doel niet gehaald.

Bijdrage : geen.

Leerpunt : Makeni deed dit jaar geen beroep op de Vrienden,

B Weeshuis

Waarom : Kinderen wonend in het weeshuis, hebben geen verwanten, die de verantwoordelijkheid op zich willen nemen. Een klein aantal is helemaal wees, anderen half wees. De meeste kinderen hebben nog wel een ouder of ver familielid. Vaak door financiële omstandigheden kunnen deze kinderen niet permanent bij hen wonen. De overheid heeft het beleid om zoveel mogelijk kinderen in de familie te laten wonen, maar levert daar geen financiële bijdrage aan.

Er wonen nu 19 kinderen in het weeshuis. Een veilige plek met goede scholingsmogelijkheden. De kinderen participeren in het weeshuissysteem en nemen veel verantwoordelijkheid op zich. In materieel opzicht is het weeshuis op een goed niveau. Het beleid van de overheid om kinderen terug te plaatsen in de families heeft geen extra uitstroom gegeven.

Bijdrage : geen

Leerpunt : Opvallend is dat er oudere kinderen weggegaan zijn en jongere kinderen aangenomen worden. Het aantal kinderen is hierdoor ongeveer gelijk gebleven. Wij hebben geen zicht op de criteria waarop kinderen aangenomen worden en langdurig in het weeshuis verblijven.

C. Uitwisseling

C Vrijwilligers

Waarom : Er zijn geen specifieke verzoeken t.a.v. vrijwilligers vanuit Makeni gekomen dit jaar.
Kennissuitwisseling d.m.v. leerkrachten en leerling contact stond gepland voor 2018

Resultaat : Er heeft nauwelijks uitwisseling plaats gevonden tussen de school in Den Haag en Makeni, de behoefte / motivatie ontbreekt.

Bijdrage : Er zijn geen vrijwilligers vanuit de "Vrienden" naar Makeni gegaan.

Leerpunt : Doordat de Vrienden meer afstand hebben genomen van Makeni, zijn er aanzienlijk minder contacten geweest, ook met andere donor organisaties.

D Bewustwording

Waarom : Door de veranderingen die er in Zambia hebben plaats gevonden neemt Makeni een andere positie in. De NGO taken zijn weeshuis en home base care. Makeni heeft nu alleen de school en weeshuis. De gehoopte groei van de school heeft niet plaats gevonden, Makeni onderscheidt zich onvoldoende van andere scholen..

Professionalisering van de organisatiestructuur was noodzakelijk, of deze heeft plaats gevonden is voor ons niet zichtbaar. Het weggaan van Joe Silwenga, de drijvende kracht op Makeni, is een zorgpunt. Zijn taken zijn intern overgenomen. Het feit dat Andrew Mukuyamba naast zijn priesterschap, ook heel Makeni draaiende moet houden is een stap terug t.a.v. professionalisering . De dorpen voorheen een NGO taak, zitten nog in de transitie fase. Het is noodzaak deze zo snel als mogelijk los te maken.

Resultaat: Het personeelsbestand is nog te groot in verhouding tot de taken en inkomsten die Makeni heeft. Het aantal kinderen in het weeshuis is klein. Reden hiervan is onder andere de betere leefomstandigheden in Zambia. Dat is op zich een positieve ontwikkeling.

Bijdrage : Onze bijdrage is om Makeni bewust te houden van de noodzaak de juiste stappen in een snel tempo te nemen. Deze interventie wordt niet altijd op prijs gesteld.
Het meedenken over beleidsplannen hebben we los gelaten
De consultant heeft vanuit Nederland geen contact met Makeni, hoewel hij zijn hulp heeft aangeboden. Hij heeft hen laten weten dat hij zich zorgen maakt over de effecten van het transitieplan en het tempo waarmee dit uitgevoerd wordt.

De wijze waarop de Vrienden Makeni ondersteunt wordt niet altijd positief ervaren. Een heroriëntatie van de taken van de Vrienden is aan Makeni voor-gelegd. Zij hebben geen nieuwe taken genoemd.

Leerpunt : Wij zijn ons bewust geworden dat we afstand moeten doen van onze behoefte “goed” te doen. We hebben Makeni gevraagd mede gaan bepalen wat onze betrokkenheid in de toekomst moeten zijn. Makeni heeft hierop geen antwoord op (kunnen) geven.

F Beleidsvorming Vrienden

Waarom: De Vrienden hebben op afstand de veranderingen op Makeni zo goed als mogelijk gevolgd.

De financiële aanvragen hebben we gehonoreerd binnen de ons gestelde ____ doelen.

De Vrienden hebben besloten meer afstand te houden. Onze behoefte om “goed” te doen hebben we opzij gezet.

We hebben besloten om alleen school en studie bijdrage te honoreren..

Resultaat: De afstand tot Makeni is groter geworden, ook in emotioneel opzicht. Nu wij niet meer controlerend bezig zijn, is de communicatie minimaal.

Wij hadden onszelf een jaar de tijd gegeven om te kijken of de samenwerking met Makeni nog aansluit bij onze doelen. Deze gedachte is bij Makeni bekend. Zij hebben geen andere verzoeken gedaan dan school- en studiegeld- bijdrage.

Bijdrage : Onze bijdrage aan Makeni is naast het financiële minimaal geweest.

Leerpunt : Onze positie als partner is in dit afgelopen jaar onder druk komen te staan. Makeni gaat in zijn eigen tempo zijn eigen weg. Onze financiële steun bleef noodzakelijk. We wachten nu af wat Makeni verder nog van ons wil. Ons uitgangspunt zal zijn de verzelfstandiging van Makeni passend binnen de huidige behoeften van de Zambiaanse samenleving.

4 Bestuur en netwerk

Bestuur

Het bestuur van de Vrienden bestaat eind 2015 uit 5 personen, te weten

Mevr. T. Veldkamp – Dil, voorzitter

Dhr. G. Klaassen, secretaris

Dhr. J. Kars, penningmeester

Dhr. P. van den Nieuwenhoff, lid

Dhr. A. Meems, lid

Het bestuur komt gemiddeld vier keer per jaar bijeen. Het bestuur besluit over het ondersteunen van projecten en zet de acties daarvoor uit. Het bestuur is bezig met beleidsvorming en visie ontwikkelingen. Onderling is een verdeling in aandachtsgebieden gemaakt.

Netwerk

Het netwerk rond de Vrienden is voor het werk van groot belang. Daarbij gaat het vooral om het delen van de betrokkenheid en ervaringen met Makeni. Het netwerk bestaat in Nederland uit betrokken kerkgenootschappen, scholen, vrijwilligers en oud-vrijwilligers en persoonlijke relaties. Daarnaast houden de Vrienden contacten met verschillende instanties.

De betrokken donoren zijn:

Pepergasthuiskerk	te Groningen
Particulieren	te Sneek
Scholengemeenschap Den Haag Zuid West	te Den Haag
Sportclub	te Veenendaal

Familie en vrienden van vrijwilligers .

Deze genootschappen hebben vaak al een jarenlange relatie met Makeni .

5 Informatievoorziening en fondsenwerving

Informatievoorziening

De Vrienden beschikken over een website, www.vriendenvanmakeni.org. Op de website staat de algemene beschrijving en de historie van Makeni, de beschrijving van de stichting Vrienden en de actuele stand van de projecten en de fondsen. Belangstellenden kunnen daar informatie vinden over het steunen van projecten met middelen of vrijwilligerswerk.

Vrijwilligers worden door andere vrijwilligers bijgepraat en door een van de bestuursleden voorbereid op hun werken op Makeni.

Fondsenwerving

De middelen van de Vrienden bestaan uit giften en donaties.

Giften en donaties

De Vrienden krijgen zowel incidenteel als op regelmatige basis giften en donaties van al dan niet bevriende relaties. De giften en donaties zijn veelal specifiek gericht op bepaalde projecten. De giften zijn verantwoord in de jaarrekening.

6 Risicobeheersing

Uitgangspunt voor de Vrienden is om realistische en haalbare projecten te ondersteunen. De studie van de kinderen in het weeshuis en de mogelijkheid om verder te studeren wordt door ons financieel gesteund. Dubbele betalingen; hiervoor waken wij zoveel als mogelijk. Specificaties welk deel wij en welk deel de Vlijtig liesjes betalen zijn moeilijker controleerbaar voor ons. De penningmeester bewaakt de afspraken die hierover in het bestuur van de Vrienden zijn gemaakt.

De Vrienden beschikken over een zakenrekening (bestuurs-renterekening) bij ABN Amro

7 Toekomstbeeld

Makeni heeft een enorme omslag gemaakt, en dat is op zich een bijzondere prestatie. Makeni probeert met haar idealen de organisatie gaande te houden. Commerciële handelen van o.a. grond en gebouwen moet daarvoor de financiële basis gaan vormen. Het blijft uniek dat het oorspronkelijke project zo lang heeft bestaan. Voor de kinderen die in het

weeshuis opgroeien geeft Makeni unieke kansen. Scholing van hen (met financiële steun van de "Vrienden") en kinderen uit de omgeving is nu hun hoofdactiviteit. _
Verdere professionalisering van de staf blijft een speerpunt.

-
Namens het bestuur.